

Zasady ochrony zdrowia pracowników

Przedmiotem wprowadzanych zasad do Regulaminu Pracy są wszelkie działania profilaktyczne podejmowane w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu mające na celu ochronę zdrowia pracowników.

Omawiane zasady obowiązują wszystkich pracowników, jak również osoby przyjmowane do pracy w Uniwersytecie na podstawie innych umów.

I. ODNIESIENIA PRAWNE

Na podstawie art. 176, 179 oraz dział dziesiąty ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 1998 r. nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra zdrowia i opieki społecznej z 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, z zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w kodeksie pracy (Dz.U. nr 69, poz. 332 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra pracy i polityki socjalnej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz.U. z 2003 nr 169, poz. 1650 z późn. zm.).

Rozporządzenie Ministra pracy i polityki socjalnej z 1 grudnia 1998 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. nr 148, poz. 973).

Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U. nr 60, poz. 279).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2011 nr 33 poz. 166).

II. DEFINICJE, TERMINOLOGIA

- **WSTEPNE BADANIA LEKARSKIE:** profilaktyczne badania lekarskie przeprowadzone w momencie przyjęcia nowego pracownika do pracy.
- **OKRESOWE BADANIA LEKARSKIE:** profilaktyczne badania lekarskie wykonywane w trakcie zatrudnienia, w terminach wyznaczonych przez lekarza medycyny pracy.
- **KONTROLNE BADANIA LEKARSKIE:** badania, którym podlega każdy pracownik po chorobie lub nieobecności usprawiedliwionej trwającej dłużej niż 30 dni (bez znaczenia jest przyczyna niezdolności do pracy np. urlop dla poratowania zdrowia nauczycieli, urlop macierzyński, zwolnienie z tytułu wypadku).

- **CZYNNIKI SZKODLIWE DLA ZDROWIA:** czynniki, których oddziaływanie na pracownika prowadzi lub może prowadzić do powstania choroby zawodowej lub innego schorzenia związanego z wykonywaną pracą.
- **CZYNNIKI UCIAŹLIWE DLA ZDROWIA:** to czynniki, których oddziaływanie na pracownika może być przyczyną złego samopoczucia lub nadmiernego zmęczenia, które nie prowadzi jednak do trwałego pogorszenia stanu zdrowia. Mogą one jednak prowadzić do dłuższej nieobecności pracownika z powodu choroby i obniżenia wydajności. Do głównych czynników o charakterze uciążliwym zaliczyć można następujące: Mikroklimat, Monotonia pracy, Obciążenie psychiczne, Obciążenie statyczne i dynamiczne kręgosłupa, Oświetlenie, Wysiętek fizyczny związany z transportem ręcznym.
- **CHOROBA ZAWODOWA:** grupa chorób spowodowanych działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub sposobem wykonywania pracy. Powstają wskutek stałego przebywania ciała w niedogodnej pozycji, systematycznego wykonywania forsownych czynności lub regularnego przebywania w otoczeniu zawierającym czynniki szkodliwe dla zdrowia (hałas, nieodpowiednie oświetlenie, zapylenie, promieniowanie, związki chemiczne, zwiększone obciążenie psychiczne i fizyczne itp.).
- **ŚRODOWISKO PRACY** (inaczej otoczenie pracy): tworzy je zespół czynników materialnych i społecznych, z którymi styka się pracownik podczas wykonywanej pracy.
- **WYPADEK PRZY PRACY:** nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć pracownika, które nastąpiło w związku z pracą.
- **ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ:** Przez środki ochrony indywidualnej rozumie się środki noszone bądź trzymane przez pracownika w celu jego ochrony przed jednym lub większą liczbą zagrożeń. Powinny być stosowane w sytuacjach, kiedy nie można uniknąć zagrożeń lub nie można ich wystarczająco ograniczyć za pomocą środków ochrony zbiorowej lub odpowiedniej organizacji pracy
- **ŚRODKI HIGIENY OSOBISTEJ oraz OBUWIE i UBRANIE ROBOCZE-** odzież i obuwie przydzielane przez pracodawcę używane w procesie pracy oraz środki czystości.

III. OPIS POSTĘPOWANIA

1. PROFILAKTYCZNE BADANIA LEKARSKIE

1. Do pracy w Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu dopuszczeni mogą być wyłącznie pracownicy posiadający aktualne zaświadczenie lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania pracy.
2. Dział Kadr kieruje na badania wstępne nowo zatrudnianych pracowników oraz pracowników przenoszonych na inne stanowiska pracy, z wyjątkiem osób, które przyjmowane są ponownie do pracy na to samo stanowisko lub na stanowisko o takich samych warunkach pracy, na podstawie kolejnej umowy o pracę zawartej bezpośrednio po rozwiązaniu lub wygaśnięciu poprzedniej umowy o pracę (przerwie nie dłuższej niż 30 dni).
3. Dział Kadr kieruje na badania okresowe wszystkich pracowników z różną częstotliwością, w zależności od występowania czynników szkodliwych lub uciążliwych dla zdrowia. Najczęściej odbywają się one co 1-4 lata. Decyduje o tym lekarz medycyny pracy placówki, z którą aktualnie zawarta jest umowa o świadczenie usług w zakresie badań profilaktycznych.
4. Profilaktyczne badania lekarskie okresowe i kontrolne przeprowadzane są na podstawie skierowania wystawionego przez Dział Kadr.

5. Na badania kontrolne zawsze kieruje się pracownika po chorobie trwającej dłużej niż 30 dni. Powrót pracownika do pracy nie musi być równoznaczny z uzyskaniem zdolności do pracy na dotychczasowym stanowisku. **Poddanie się takim badaniom jest również obowiązkiem pracownika.**
6. W przypadku pracowników nowo zatrudnianych lub przenoszonych do innej pracy, w skierowaniu na badania profilaktyczne należy określić rodzaj stanowiska pracy, na którym mają być oni zatrudnieni. Można wskazać więcej niż jedno stanowisko. W skierowaniu należy także zawrzeć informacje o zagrożeniach, czynnikach szkodliwych dla zdrowia lub innych uciążliwościach występujących na tym stanowisku pracy po konsultacji z pracownikami Działu BHP i ppoż.
7. Pracownik ma obowiązek wykonać badania profilaktyczne w podstawowej jednostce służby medycyny pracy (zakład opieki zdrowotnej lub lekarz medycyny pracy praktykujący indywidualnie), z którą Pracodawca zawarł odpowiednią pisemną umowę na prowadzenie tego typu usług. Badań przeprowadzonych w innych placówkach medycyny pracy pracodawca może nie honorować.
8. Koszty związane z przeprowadzaniem badań obciążają Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, który ponosi także inne koszty profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami, niezbędnej z uwagi na warunki pracy i zalecenia lekarza.
9. Okresowe i kontrolne badania lekarskie przeprowadza się w miarę możliwości w godzinach pracy. Za czas niewykonywania pracy w związku z przeprowadzanymi badaniami Pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia, a w razie przejazdu na te badania do innej miejscowości przysługują mu należności na pokrycie kosztów przejazdu według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych.
10. Pracownik jest zwolniony ze świadczenia pracy na okres trwania badań, a po ich odbyciu, jeżeli jego dobowy czas pracy na to pozwala ma obowiązek powrotu do pracy, na swoje stanowisko pracy. **Pracownikowi nie przysługuje dzień wolny na wykonanie badań profilaktycznych.**
11. Wydane orzeczenia lekarskie winny być przechowywane w aktach osobowych Pracownika.

2. INNE DZIAŁANIA UKIERUNKOWANE NA OCHRONĘ ZDROWIA PRACOWNIKÓW

1. Uczelnia zapewnia pracownikom wodę mineralną w pomieszczeniach pracy, w których temperatura powietrza przekracza 28° C i nie ma klimatyzacji, a w szczególności na stanowiskach pracy w warunkach gorącego mikroklimatu, charakteryzującego się wartością wskaźnika obciążenia termicznego (WBGT) powyżej 25°C,
2. Pracodawca zapewnia pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych, nieodpłatnie, odpowiednie posiłki i napoje profilaktyczne, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych. Posiłki przysługują pracownikom w okresie zimowym w miesiącach od listopada do marca następnego roku na ustalonych stanowiskach pracy zgodnie z wyliczonym wydatkiem energetycznym na danym stanowisku pracy
3. W przypadku konieczności udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku pracownicy korzystają z materiałów medycznych będących w posiadaniu Uczelni.
4. W przypadku, gdy Pracownik w związku z wykonywaną pracą użytkuje komputer co najmniej przez połowę dobowego wymiaru czasu pracy używa okularów, a wyniki badań okulistycznych przeprowadzonych w ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej wykażą u niego potrzebę ich stosowania, wówczas pracownikowi przysługuje dofinansowanie do szkielek korekcyjnych. Szczegółowe uwarunkowania są zawarte w zarządzeniu Rektora dotyczącym dopłaty do szkielek korygujących wzrok.

5. Pracodawca jest obowiązany niezwłocznie zgłosić właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu i właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy każdy przypadek podejrzenia choroby zawodowej.
6. W razie choroby zawodowej Pracodawca jest obowiązany, na podstawie orzeczenia lekarskiego, w terminie i na czas określony w tym orzeczeniu, przenieść Pracownika do innej pracy nie narażającej go na działanie czynnika, który wywołał te objawy. Po upływie terminu oznaczonego w orzeczeniu lekarskim Pracownik powraca na swoje poprzednie stanowisko.
7. Zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej może również dokonać Pracownik lub były pracownik, który podejrzewa, że występujące u niego objawy mogą wskazywać na taką chorobę, przy czym Pracownik aktualnie zatrudniony zgłasza podejrzenie za pośrednictwem lekarza sprawującego nad nim profilaktyczną opiekę zdrowotną.
8. Uniwersytet zapewnia swoim pracownikom zatrudnionym na umowę o pracę środki ochrony indywidualnej, oraz obuwie i odzież roboczą zgodnie z Tabelą Norm Przydziału, która obowiązuje wszystkich pracowników (załącznik 13 do Regulaminu Pracy UEW).